

## § 222

### Svar på motioner om sex timmars arbetsdag på försök i förskolan, socialtjänsten och äldreomsorgen från Tobias Smedberg (V)

**KSN-2019-0535**

**KSN-2019-0536**

**KSN-2019-0537**

#### Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** avslå motionerna.

#### Reservation

Tobias Smedberg (V) och Hanna Victoria Mörck (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande med motiveringen:

*Att införa sex timmars arbetsdag är ett sätt att förbättra arbetsmiljön i dessa välfärdsyrken, att lösa kompetensförsörjningen genom att göra det mer attraktivt att arbeta inom dessa yrken och att ge människorna som ansvarar för omsorgen av samhällets svaga en chans till ett mer balanserat liv med tid att leva. Det skulle också innebära en kostnadsbesparing på sikt i form av minskade kostnader förknippade med bristande arbetsmiljö.*

#### Yrkande

Tobias Smedberg (V) och Hanna Victoria Mörck (V) yrkar bifall till motionerna.

#### Beslutsgång

Ordförande ställer arbetsutskottets förslag mot Tobias Smedberg (V) med fleras yrkande om bifall till motionerna.

Kommunstyrelsen  
ProtokollsutdragDatum:  
2019-10-16**Sammanfattning**

Tobias Smedberg (V) har i tre motioner väckta 28 januari 2019 föreslagit att Uppsala kommun genomför ett försök med sex timmars arbetsdag på minst en arbetsplats inom förskola, socialtjänst respektive äldreomsorg och att försöket pågår i tre år för att därefter analyseras och utvärderas.

**Beslutsunderlag**

- Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag 1 oktober 2019 § 286
- Tjänsteskrivelse daterad 29 augusti 2019
- Motion av Tobias Smedberg (V) om sex timmars arbetsdag på försök i förskolan, KSN-2019-0535, 2019-01-23
- Motion av Tobias Smedberg (V) om sex timmars arbetsdag på försök i socialtjänsten, KSN-2019-0536, 2019-01-23
- Motion av Tobias Smedberg (V) om sex timmars arbetsdag på försök i Äld, KSN-2019-0537, 2019-01-23

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

## § 286

### Svar på motioner om sex timmars arbetsdag på försök i förskolan, socialtjänsten och äldreomsorgen från Tobias Smedberg (V)

**KSN-2019-0535**

**KSN-2019-0536**

**KSN-2019-0537**

#### Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

1. **att** avslå motionerna.

#### Reservation

Tobias Smedberg (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

#### Yrkande

Tobias Smedberg (V) yrkar bifall till motionerna.

#### Beslutsgång

Ordförande ställer föreliggande förslag mot Tobias Smedbergs (V) yrkande om bifall till motionerna och finner att arbetsutskottet bifaller föreliggande förslag.

#### Sammanfattning

Tobias Smedberg (V) har i tre motioner väckta 28 januari 2019 föreslagit att Uppsala kommun genomför ett försök med sex timmars arbetsdag på minst en arbetsplats inom förskola, socialtjänst respektive äldreomsorg och att försöket pågår i tre år för att därefter analyseras och utvärderas.

Kommunstyrelsens arbetsutskott  
**Protokollsutdrag**

Datum:  
2019-10-01

**Beslutsunderlag**

- Förvaltningens tjänsteskrivelse, 2019-08-29
- Motion av Tobias Smedberg (V) om sex timmars arbetsdag på försök i förskolan, KSN-2019-0535, 2019-01-23
- Motion av Tobias Smedberg (V) om sex timmars arbetsdag på försök i socialtjänsten, KSN-2019-0536, 2019-01-23
- Motion av Tobias Smedberg (V) om sex timmars arbetsdag på försök i Äld, KSN-2019-0537, 2019-01-23

---

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Datum:  
2019-08-29Diarienummer:  
KSN-2019-0535  
KSN-2019-0536  
KSN-2019-0537

Kommunledningskontoret

Kommunfullmäktige

Handläggare:  
Bengtsson Annika  
Vestin Lotta

## Motioner av Tobias Smedberg (V) om sex timmars arbetsdag på försök i förskolan, socialtjänsten och äldreomsorgen.

### Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

**att** avslå motionerna.

### Ärendet

Tobias Smedberg (V) har i tre motioner väckta 28 januari 2019 föreslagit att Uppsala kommun genomför ett försök med sex timmars arbetsdag på minst en arbetsplats inom förskola, socialtjänst respektive äldreomsorg och att försöket pågår i tre år för att därefter analyseras och utvärderas.

Motionerna återges som **bilaga 1 - 3**.

### Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret och behandlats av kommunstyrelsen i sin roll som kommunens arbetsgivarorgan och den nämnd som ska ha hand om samtliga frågor som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare.

Perspektivet för jämställdhet har beaktats och konsekvenserna beskrivs nedan.

### Föredragning

Det är viktigt att Uppsala kommun som arbetsgivare arbetar för att säkra kompetensförsörjningen, både i dag och i framtiden. Det gäller både att locka till sig nya medarbetare och att behålla nuvarande medarbetare. Det är av avgörande betydelse för en lyckad kompetensförsörjning att de medarbetare som arbetar i Uppsala kommun ges förutsättningar för att orka arbeta.

Det handlar om arbetsmiljö, arbetstid, lön och arbetsorganisation. Här har Uppsala

kommun som arbetsgivare ett ansvar utifrån lagstiftning, framför allt arbetsmiljölagen och arbetstidslagen. Ett systematiskt arbetsmiljöarbete behöver bedrivas och arbetsorganisation och arbetsinnehåll anpassas för att arbetsmiljön ska bli bra.

Arbetstidsförkortningar av olika slag kräver stöd i kollektivavtal. En arbetstidsförkortning utan motsvarande löneminskning förutsätter ändring av normalarbetstid, så kallat heltidsmått.

Genom vårt medlemskap i Sveriges Kommuner och Landsting (SKL), förbinder sig Uppsala kommun att följa de centrala kollektivavtal som SKL tecknar med centrala arbetstagarorganisationer. De allra flesta medarbetarna i Uppsala kommun, bland annat medarbetare inom förskola, socialtjänst och äldreomsorg, omfattas av kollektivavtalet Allmänna bestämmelser (AB). Detta kollektivavtal är tvingande i vissa delar och medger i andra delar att lokala avvikelser görs. Gällande ändring av normalarbetstid, heltidsmått, medges ingen lokal avvikelse. Det innebär att heltidsmättet inte kan förändras.

Ur hållbarhetsperspektiv, jämställdhetsperspektiv och kompetensförsörjningsperspektiv har Uppsala kommun de senaste åren arbetat med att etappvis införa heltid som norm för tillsvidareanställda som är anställda enligt AB. Möjlighet till arbetstidsförkortning mot löneavdrag är nu möjligt genom införandet av tjänstledighet från heltidsarbete som gäller från 1 januari 2020.

Samtliga medarbetare som är tillsvidareanställda på heltid enligt AB omfattas av den ledighetsformen. Heltid som norm och rätt till tjänstledighet från heltidsarbete främjar hållbara anställningar genom att möjliggöra en flexibilitet för medarbetarna utifrån hur livssituationen kan förändras över tid.

Kommunstyrelsen antog 2015 riktlinjer för lönebildning. Här framgår att kommunens lönebildning ska säkerställa likabehandling och rättsäkerhet. Det innebär att all lönebildning, oavsett om det rör sig om nylönesättning, löneöversyn eller lönebeslut i övrigt, ska ske med iakttagande av kommunens gemensamma lönekartläggning och arbetsvärdering.

Av de centrala kollektivavtalen framgår att kommunen har ansvar för att stärka och tydliggöra sambanden mellan lön, motivation och resultat. Kommunen utgår från att lön som upplevs som rättvis innebär att sambandet mellan lön, motivation och resultat stärks och ger förutsättningar för att använda lön som ett medel i verksamhetsstyrningen samt för en stabil kompetensförsörjning.

Kortare arbetstid med bibehållen lön är inte bara svårt att åstadkomma i praktiken. Det är också problematiskt i och med att kommunen sätter lön utifrån faktisk prestation. Alltså skulle kommunen kunna betala lika hög lön till någon som jobbar kortare dagar som till en kollega som jobbar längre dagar, om medarbetarna har samma resultat.

Men om så inte är fallet uppstår en oförklarlig orättvisa och logiken i lön för prestation försvinner. Att i stället göra en lönesatsning på de grupper som motionerna pekar på och kombinera det med rätten till tjänstledighet från heltidsarbete är en effektivare väg till ett hållbart arbetsliv med upplevd lönerättvisa.

#### *Ekonomiska konsekvenser*

Inte aktuellt med föreliggande förslag till beslut.

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson

Stadsdirektör

Ola Hägglund

Stabschef

## **Inför sex timmars arbetsdag på försök i förskolan**

**Med sex timmars arbetsdag kan vi förändra vårt sätt att leva till det bättre. Samtidigt förbättrar vi våra möjligheter att klara kompetensförsörjning, minskar kostnader för sjukfrånvaro och stärker välfärdens innehåll.**

Vänsterpartiet vill införa sex timmars arbetsdag med bibehållen lön på försök i förskolan. Förkortad normalarbetstid är ett sätt att förbättra livskvaliteten hos de som jobbar som hårdast. Kommunen blir mer attraktiv som arbetsgivare och vi kan locka den kvalificerade personal som behövs för förskoleverksamheten i en växande kommun. Det är ett sätt att minska stress och sjukfrånvaro, förbättra arbetsmiljö och skapa fler jobb. Genom förkortad arbetstid ges människor rätt att arbeta och tid att leva.

I Vänsterpartiets budget har vi visat att ett försök är ekonomiskt genomförbart i Uppsala. Försök med sex timmars arbetsdag har genomförts i flera kommuner där Vänsterpartiet ingått i styrande konstellationer, oftast tillsammans med socialdemokrater. Det har genomförts försök i bland annat Göteborg, Nyköping, Umeå och Östersund, med goda kvantitativa och kvalitativa resultat. På Svartedalens äldrecentrum i Göteborg, till exempel, har utvärderingar från ett försök med sex timmars arbetsdag visat att sjukfrånvaron har minskat markant och personalen upplever bättre hälsa och mer ork både på jobbet och i fritiden.

**Pedagogiken främjas när personalen får arbeta under gynnsamma förhållanden.** Genom en förkortad arbetsdag får personalen mer kraft och mer tid för barnen.

**Bristen på förskolepersonal i kommunen har beskrivits som akut.** För att möta behovet av kvalificerad personal nu och i framtiden behöver kommunen vara en attraktiv arbetsgivare. Sex timmars arbetsdag med bibehållen lön är en lösning på det.

**Förkortad normal arbetstid är en hållbarhets- och jämlikhetsreform.** Med vår satsning får förskolepersonal bättre arbetsförhållande med bibehållen lön. Det är en satsning på att ge så många som möjligt chansen att leva bra och meningsfulla liv med ett hållbart och jämlik arbetsmarknad. Det är ett sätt att modernisera arbetsdagen och möta framtidens behov samtidigt som vi skapar fler jobb.

Försöket är en kortsiktig kostnad för kommunen men en långvarig investering i samhället. Sex timmars arbetsdag med bibehållen lön leder till ökad sysselsättning och minskad sjukfrånvaro och gör att fler orkar jobba till pension. Detta innebär i slutändan inte en kostnadsökning utan i stället en besparing på sikt.

**Med anledning av detta yrkar Vänsterpartiet:**

**Att** Uppsala kommun i linje med motionens intentioner genomför ett försök med sex timmars arbetsdag, med bibehållen lön, på minst en förskola i Uppsala kommun.

**Att** försöket pågår i tre år för att därefter kunna analyseras och utvärderas.

Tobias Smedberg, kommunalråd (V)





## Inför sex timmars arbetsdag på försök i socialtjänsten

**Med sex timmars arbetsdag kan vi förändra vårt sätt att leva till det bättre. Samtidigt förbättrar vi våra möjligheter att klara kompetensförsörjning, minskar kostnader för sjukfrånvaro och stärker välfärdens innehåll.**

Vänsterpartiet vill införa sex timmars arbetsdag med bibehållen lön på försök i socialtjänsten. Förkortad normalarbetstid är ett sätt att förbättra livskvaliteten hos de som jobbar som hårdast. Kommunen blir mer attraktiv som arbetsgivare och vi kan locka den kvalificerade personal som behövs för socialtjänstens verksamhet i en växande kommun. Det är ett sätt att minska stress och sjukfrånvaro, förbättra arbetsmiljö och skapa fler jobb. Genom förkortad arbetstid ges människor rätt att arbeta och tid att leva.

I Vänsterpartiets budget har vi visat att ett försök är ekonomiskt genomförbart i Uppsala. Försök med sex timmars arbetsdag har genomförts i flera kommuner där Vänsterpartiet ingått i styrande konstellationer, oftast tillsammans med socialdemokrater. Det har genomförts försök i bland annat Göteborg, Nyköping, Umeå och Östersund, med goda kvantitativa och kvalitativa resultat. På Svartedalens äldrecentrum i Göteborg, till exempel, har utvärderingar från ett försök med sex timmars arbetsdag visat att sjukfrånvaron har minskat markant och personalen upplever bättre hälsa och mer ork både på jobbet och i fritiden.

**En av tre socialsekreterare mår dåligt på grund av arbetsmiljön.** Hög arbetsbelastning och personalomsättning gör att många väljer att sluta eller måste sjukskrivas. Socialsekreterare har högst andel startade sjukfall till följd av stress på hela arbetsmarknaden. När den ordinarie personalen inte orkar jobba behövs tillfälliga lösningar, ofta till hög kostnad och med försämrad kontinuitet som följd. Det är helt enkelt ett hot mot välfärden.

**Samhället bär kostnaderna för den bristande arbetsmiljön i socialtjänsten.** I pengar, och när medborgarna som behöver socialtjänstens stöd drabbas. Förkortad normalarbetstid är ett sätt att förbättra arbetsmiljön och få till den fungerande socialtjänst som måste finnas om vi ska ha en välfärd att lita på. Fler kollegor att dela arbetsbördan med och mer tid till återhämtning innebär förbättrad kontinuitet och en socialtjänst som kan attrahera och behålla personal.

Försöket innebär en kortsiktig kostnad för kommunen men en långvarig investering i samhället. Sex timmars arbetsdag med bibehållen lön leder till ökad sysselsättning och minskad sjukfrånvaro och gör att fler orkar jobba till pension. Detta innebär i slutändan inte en kostnadsökning utan i stället en besparing på sikt.

**Med anledning av detta yrkar Vänsterpartiet:**

**Att** Uppsala kommun i linje med motionens intentioner genomför ett försök med sex timmars arbetsdag, med bibehållen lön, på minst en arbetsplats inom socialtjänsten i Uppsala kommun.

**Att** försöket pågår i tre år för att därefter kunna analyseras och utvärderas.

Tobias Smedberg, kommunalråd och gruppleddare (V)



## **Inför sex timmars arbetsdag på försök i äldreomsorgen**

**Med sex timmars arbetsdag kan vi förändra vårt sätt att leva till det bättre. Samtidigt förbättrar vi våra möjligheter att klara kompetensförsörjning, minskar kostnader för sjukfrånvaro och stärker välfärdens innehåll.**

Vänsterpartiet vill införa sex timmars arbetsdag med bibehållen lön på försök i äldreomsorgen. Förkortad normalarbetstid är ett sätt att förbättra livskvaliteten hos de som jobbar som hårdast. Kommunen blir mer attraktiv som arbetsgivare och vi kan locka den kvalificerade personal som behövs för äldreomsorgen i en växande kommun där fler lever längre. Det är ett sätt att minska stress och sjukfrånvaro, förbättra arbetsmiljö och skapa fler jobb. Genom förkortad arbetstid ges människor rätt att arbeta och tid att leva.

I Vänsterpartiets budget har vi visat att ett försök är ekonomiskt genomförbart i Uppsala. Försök med sex timmars arbetsdag har genomförts i flera kommuner där Vänsterpartiet ingått i styrande konstellationer, oftast tillsammans med socialdemokrater. Det har genomförts försök i bland annat Göteborg, Nyköping, Umeå och Östersund, med goda kvantitativa och kvalitativa resultat. På Svartedalens äldrecentrum i Göteborg, till exempel, har utvärderingar från ett försök med sex timmars arbetsdag visat att sjukfrånvaron har minskat markant och personalen upplever bättre hälsa och mer ork både på jobbet och i fritiden.

**Utvärderingen från Svartedalen visar på** en minskning av 4,7% i sjukskrivningar som en effekt av försöket. Personalens upplevda hälsa, det vill säga känslor av pigghet och trötthet, stress och sömnkvalitet, förbättrades med 10,9% genom försöket. Försöket har levererat resultat när det gäller sjukskrivningar och personalens välmående.

**Cirka 136 000 undersköterskor arbetar inom hemtjänst, hemsjukvård och äldreboende. Nio av tio av dem är kvinnor.** Många slits ut i förtid på grund av stress och hög arbetsbelastning. Behovet av personal inom äldreomsorgen är redan hög och kommer att öka under kommande år i takt med att befolkningen åldras. Försöket på Svartedalen har visat att en förbättrad arbetsmiljö är nåbar genom förkortad normalarbetstid. Det är ett sätt att göra yrket mer attraktivt, mer hållbart, och mer jämställt. På så sätt skapar vi ett Uppsala som är bra för alla, både de som arbetar inom äldreomsorgen och de som vårdas.

**Med anledning av detta yrkar Vänsterpartiet:**

**Att** Uppsala kommun i linje med motionens intentioner genomför ett försök med sex timmars arbetsdag, med bibehållen lön, på minst en arbetsplats inom äldreomsorgen i Uppsala kommun.

**Att** försöket pågår i tre år för att därefter kunna analyseras och utvärderas.

  
Tobias Smedberg, kommunalråd och gruppledare (V)

